

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet
Politidirektoratet

Kopi:

Politiets sikkerhetstjeneste
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Nr.
GI-16/2022

Vår ref
21/684-STM

Dato
25.11.2022

GI-16/2022 Relokalisering av asylsøkere til Norge fra Frankrike/Ocean Viking

1. INNLEDNING

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) viser til departementets alminnelige instruksjonsadgang, samt lov av 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven, utl.) § 128 første ledd og annet ledd. Instruksen gjelder forberedelse og gjennomføring av relokalisering av asylsøkere til Norge. Regjeringen besluttet 11. november 2022 at Norge skal bidra med relokalisering av 20 asylsøkere fra redningsskipet Ocean Viking som er ilandsatt i Frankrike. Personene som relokaliseres skal tas på kvoten for overføringsflyktninger, men fremme søknad om beskyttelse etter ordinære prosedyrer for asylsøkere.

2. BAKGRUNN

Redningsskipet Ocean Viking, driftet av den franske organisasjonen SOS Mediterranée, ble i uke 45 i år nektet anløp til italiensk havn. Dette som følge av at Italia varslet endret politikk overfor redningsskip driftet av NGOer. Ocean Viking seilte da videre mot Frankrike, og fikk 10. november i år aksept for å gå til fransk havn (Toulon). Frankrike sendte samme dag en anmodning til landene som deltar i den midlertidige solidaritetsmekanismen for middelhavslandene¹ om å relokalisere migranter fra Ocean Viking.

Det befant seg 234 migranter om bord på Ocean Viking da skipet la til havn i Frankrike. Det foreligger ikke sikre opplysninger om hvilke nasjonaliteter disse tilhører. Basert på migrasjonsstatistikk fra Italia er det grunn til å tro at en andel av disse ikke har

¹ Solidaritetsmekanismen skal avlaste europeiske land som er særlig berørt av migrasjonen over Middelhavet, dvs. Spania, Italia, Malta, Hellas og Kypros (Med5).

beskyttelsesbehov. Av det totale antallet om bord har Frankrike og Tyskland sagt de vil relokalisere 80 migranter hver, og flere land har lovet å overføre mindre antall. Norge har tilbudt å relokalisere 20 migranter fra skipet etter nærmere angitte kriterier. Migrantere skal tas på kvoten for overføringsflyktninger. Norge tilbyr ikke relokalisering av enslige, mindreårige asylsøkere da det særlig ikke er ønskelig å oppmuntre til at barn migrerer alene til Europa.

Det foreligger ikke felles prosedyrer for gjennomføringen av relokaliseringen fra Frankrike. Det innebærer at hvert enkelt land må planlegge implementering i samråd og i samarbeid med franske myndigheter i tråd med nasjonale krav og behov.

På denne bakgrunn ber departementet om at Utlendingsdirektoratet (UDI) forbereder uttak av 20 personer asylsøkere fra Frankrike til Norge. Utvelgelse av kandidater og prosess med overføring til Norge skjer i henhold til instruksene nedenfor.

3. INSTRUKS

UDI skal velge ut 20 asylsøkere som befinner seg i Frankrike for overføring til Norge for asylsøknadsbehandling. Dette gjelder asylsøkere som har ankommet med Ocean Viking til fransk havn 11. november 2022. Relokaliseringen skal planlegges i dialog med utpekte kontaktpunkter på fransk side, og gjennomføres på en måte UDI og Politiet anser hensiktsmessig og sikkerhetsmessig forsvarlig. Det norske uttaket må skje i tråd med nasjonalt regelverk samt forutsetningene i denne instruksene for øvrig.

En forutsetning for at Norge overtar saken er at søkeren er registrert som asylsøker og samtykker i at saken overføres til Norge for behandling. Overførte saker registreres som søknader om beskyttelse jf. utl. § 28.

Kandidatene som skal overføres må videre oppfylle følgende kriterier:

- Identitet er tilstrekkelig sannsynliggjort.
- Det må ikke foreligge opplysninger som tilsier at søkeren skal ekskluderes fra flyktningstatus i henhold til utl. § 31 eller at saken kan berøre grunnleggende nasjonale interesser, jf. utl. § 126, eller at utlendingen er utvist fra Norge med et innreiseforbud som UDI ikke finner at bør oppheves.

For øvrig har Norge fremmet følgende kriterier for utvalg av kandidater:

- Voksne og ev. medfølgende barn registrert som asylsøkere i oppholdslandet.
- Høy sannsynlighet for at det foreligger et beskyttelsesbehov. Dette gjelder primært følgende landgrupper omfattes: Syria, Somalia, Jemen, Eritrea, statsløse og Tyrkia.
- I mangel av kandidater fra de nevnte landgruppene kan andre nasjonaliteter aksepteres dersom det anses sannsynlig å foreligge et beskyttelsesbehov, herunder eksempelvis basert på sårbarhet som kjønn eller seksuell legning.

Prosessen med relokalisering til Norge må koordineres med franske myndigheter. Franske myndigheter vil oversende liste med kandidater i tråd med preferansene nevnt over. Kontroll av kandidatene mht. identitet og bakgrunn foretas av politiet før utreise fra Frankrike. UDI og politiet kan vurdere å utføre ytterligere undersøkelser, herunder foreta sikkerhetsintervju med kandidatene. Politiet bes vurdere hvorvidt eventuelle sikkerhetsintervjuer bør gjennomføres fysisk eller digitalt ut fra hensynet til forsvarlig prosedyre. Franske myndigheter har lagt til rette for at det kan foretas intervju av

kandidatene i Marseille. Her vil det også bli stilt tolketjenester og annen støtte til rådighet.

Politiet bes videre vurdere behovet for å koordinere prosessen med Politiets sikkerhetstjeneste (PST), herunder sikre at PST får forelagt listene over kandidater.

UDI bes se hen til nasjonal mottaks- og bosettingskapasitet ved vurdering av andel kandidater innenfor ulike kategorier. Dette kan være et relevant hensyn for blant annet personer med særskilte helse- og omsorgsbehov.

Kandidater som fyller vilkårene i denne instruksen gis innreisetillatelse etter utl. § 126 fjerde ledd. Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/399 om et unionsregelverk som regulerer bevegelsen av personer over grenser (grenseforordningen) artikkel 6 nr. 1 er ikke til hinder for innreise, jf. artikkel 6 nr. 5 bokstav c. Personer som er omfattet av instruksen skal ikke bortvises etter utl. § 17. UDI behandler deretter søknad om beskyttelse, jf. utl. § 28.

3.1 Relokalisering til Norge

Det vises til at relokaliseringen fra Frankrike er et ad hoc tiltak i en svært spesiell situasjon. Det er derfor behov for å sikre en raskest mulig overføring av gruppen til Norge for søknadsbehandling.

UDI og Politiet må organisere utreise fra Frankrike og transport til Norge i samråd med det franske kontaktpunktet.

Politiet bes om å besørge transport til Nasjonalt ankomstsenter eller annen egnet lokasjon, etter at søkerne ankommer Norge. Politiet skal registrere aktuelle kandidater, herunder blant annet foreta eventuelle ytterligere avklaringer knyttet til identitet ved ankomst til Norge.

4. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

For å iverksette det norske bidraget til omfordeling må UDI nå starte forberedelsene med tanke på planlegging av relokaliseringen til Norge. UDI bes om å melde inn kontaktpunkt til franske myndigheter.

All nødvendig saksbehandling etter at asylsøkerne kommer til Norge, inkludert vedtaksfating, skal skje i henhold til gjeldende regelverk og prosedyrer for behandling av asylsaker.

UDI og POD må informere departementet dersom relokaliseringen fører til at andre oppgaver må nedprioriteres.

UDI bes om å holde departementet løpende orientert om planene for uttaket, ankomster og eventuelle utfordringer. Så snart UDI har relokalisert 20 asylsøkere til Norge skal departementet varsles.

5. IKRAFTTREDELSE

Instruksen trer i kraft straks og gjelder til den opphører eller erstattes av annen instruks.

Med hilsen

Siw Skjold Lexau
avdelingsdirektør

Stine Münter
departementsrådgiver